АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Батцэнгэл сумын ЕБС-ийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2023/69/-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Архангай аймаг 2023 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Аудитор Ч.Анхбаяр Утас: 8511-6555 Цахим хаяг: Ankha964@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан .... **Error! Bookmark not defined.**
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 10
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа 10
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин 11
Батцэнгэл сумын ЕБС нь аймгийн, БШУЯ-ны харьяа төсвийн байгууллага бөгөөд үйл ажиллагаагаа Монгол Улсад мөрдөгдөж байгаа хууль эрх зүйн хүрээнд явуулж байна. 11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 11
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд 11
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 12
3.5.3 Нэмэлт төсөв 13
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 14
4.1 Ерөнхий зүйл 14
4.2 Материаллаг байдал 14
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт 14
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 14
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 15
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд 15
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 15
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 15
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 16
5.1 Төлбөрийн акт 16
5.2 Албан шаардлага .... **Error! Bookmark not defined.**
5.3 Зөвлөмж 16
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 17

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
БШУЯ	Боловсрол шинжлэх ухааны яам
ЕБС	Ерөнхий боловсролын сургууль

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
65130 Цэцэрлэг, Архангай аймаг
Утас/Факс:976-70333141
И-мэйл: arkhangai@audit.gov.mn

2023.02.17 № 102

танай ____________-ны № ______________-т

БАТЦЭНГЭЛ СУМЫН ЕБС-ИЙН ЗАХИРЛЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ А.БАТ-ЭРДЭНЭ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Батцэнгэл сумын ЕБС-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлангийн жилд Батцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын сургууль нь Төсвийн шинэчлэл-Төсвийн зарлага хөтөлбөрийн 11 арга хэмжээний санхүүжилт батлагдаж, зарцуулагдсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 6 үндсэн зорилтын хүрээнд 57 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг сумын засаг дарга 94 хувьтай үнэлсэн байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	86447840.26	122498244.30
31	Мөнгөн хөрөнгө		26433474.04
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	86447840.26	96064770.26
35100	Түүхий эд материал	4035000.00	292000.00
35130	Эм боох материал	4035000.00	292000.00
35400	Хангамжийн материал	82412840.26	93142770.26
35410	Бичиг хэргийн материал	45000.00	45000.00
35420	Аж ахуйн материал	74180320.26	84964850.26
35430	Сэлбэг хэрэгсэл		280000.00
35460	Хүнсний материал	334600.00	
35470	Бусад хангамжийн материал	7852920.00	7852920.00
35600	Мал амьтад		
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1589126125.50	1569348728.71
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1589126125.50	1569348728.71
39200	Биет хөрөнгө	1538454125.50	1516767928.71
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1585656337.09	1585656337.09
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-243003846.94	-318809765.71
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	29300000.00	29300000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-15870833.19	-20754166.47
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	168343992.05	260584182.05
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-74551908.44	-116365554.99
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	149024308.24	173302508.24
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-95990794.38	-109865185.41
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс		
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	22034152.20	22034152.20
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-11754334.92	-14510632.08
39217	Ном	25267053.79	26196053.79
39300	Биет бус хөрөнгө	50672000.00	52580800.00
39301	Программ хангамж	1500000.00	1500000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-900000.00	-1200000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	50072000.00	52280800.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1675573965.76	1691846973.01
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	9731616.00	3058930,00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	9731616.00	3058930.00
413	Өглөг	9731616.00	
4131	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	9731616.00	
4136	Бусад өглөг		3058930.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг		3058930.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1665842349.76	1688788043.01
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1665842349.76	1688788043.01
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	864114528.62	864114528.62
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө		
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	-121974433.12	-99028739.87

51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-121974433.12	-121974433.12
51220	Тайлант үеийн үр дүн		22945693.25
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	923702254.26	923702254.26
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1675573965.76	1691846973.01

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1081055075.06	1391508940.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	89246831.42	74472740.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	85693831.42	74472740.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	63068608.60	3669000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		3115000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2593000.00	
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	22405622.82	70803740.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	219600.00	
122	Тусламжийн орлого	3553000.00	
122001	Хандив тусламж /дотоод/	3553000.00	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	991808243.64	1317036200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	918457900.00	1188145000.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлэгээс санхүүжих	918457900.00	1188145000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	33774743.64	5000000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	32547243.64	5000000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1227500.00	
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	39575600.00	123891200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	39575600.00	123891200.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1095434813.40	1368563246.75
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1095434813.40	1368563246.75
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1071389433.40	1292152707.75
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	744554095.78	887045335.99
210101	Үндсэн цалин	473691283.00	659587933.09
210102	Нэмэгдэл	212777409.00	171013470.90
210104	Урамшуулал	58085403.78	56443932.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	107031656.22	109821139.97
210201	Тэтгэврийн даатгал	80453325.58	75312216.65
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6725483.29	8900278.98
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4794108.74	6923466.14
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1165858.16	1902064.28
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13892880.45	16783113.92
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	46799164.00	50895260.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	11663354.00	15338300.00
210302	Түлш, халаалт	34602710.00	32956960.00
210303	Цэвэр, бохир ус	533100.00	2600000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	14335853.64	
210401	Бичиг хэрэг	390143.64	
210402	Тээвэр, шатахуун	4071610.00	
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2559000.00	
210404	Ном, хэвлэл	46800.00	

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	294650.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6958650.00	
210408	Бараа материал акталсны зардал	15000.00	
2105	Норматив зардал	24333770.00	51799425.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	8653100.00	1113000.00
210502	Хоол, хүнс	10041720.00	50686425.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5638950.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	16352750.00	5959050.00
210604	Урсгал засвар	16352750.00	5959050.00
2107	Томилолт, зочны зардал	91040.00	
210702	Дотоод албан томилолт	91040.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4364500.00	1689000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3564500.00	554000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	800000.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		1135000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	113526603.76	184943496.79
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		35387610.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4994400.00	10122300.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	108532203.76	139433586.79
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	24045380.00	76410539.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	20884000.00	71502865.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20884000.00	50286865.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		21216000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт		4907674.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		4907674.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3161380.00	
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3161380.00	
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	-14379738.34	22945693.25
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	24482709.65	
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	24482709.65	
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-38862447.99	22945693.25

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	994401234.64	1320705200.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2593000.00	3669000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2593000.00	3669000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2593000.00	3669000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		3115000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2593000.00	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	991808243.64	1317036200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	918457900.00	1188145000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	33774743.64	5000000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	32547243.64	5000000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1227500.00	
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	39575600.00	123891200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	39575600.00	123891200.00

II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	956781343.64	1245419275.96
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	956781343.64	1245914275.96
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	932401363.64	1154673841.93
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	744554095.79	896318490.72
210101	Үндсэн цалин	476575726.00	661035990.00
210102	Нэмэгдэл	209892966.00	178838568.63
210104	Урамшуулал	58085403.79	56443932.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	97300040.21	110279601.24
210201	Тэтгэврийн даатгал	70721709.58	75433805.25
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6725483.28	8873592.65
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4794108.74	6923466.14
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1165858.16	1902064.28
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13892880.44	17146672.92
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	43539864.00	50915600.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	11663354.00	15338300.00
210302	Түлш, халаалт	31343410.00	32977300.00
210303	Цэвэр, бохир ус	533100.00	2600000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	12014443.64	
210401	Бичиг хэрэг	662243.64	
210402	Тээвэр, шатахуун	4072300.00	
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2559000.00	
210404	Ном, хэвлэл	80800.00	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	295800.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4344300.00	
2105	Нормативт зардал	23888920.00	32958000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	11494800.00	
210502	Хоол, хүнс	10041720.00	32958000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2352400.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2450000.00	7323550.00
210604	Урсгал засвар	2450000.00	7323550.00
2107	Томилолт, зочны зардал	89200.00	
210702	Дотоод албан томилолт	89200.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4345200.00	8714000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3545200.00	554000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	800.00	
210806	Мэдээлэл технологийн үйлчилгээ		8160000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4219600.00	48164600.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		35111600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	24379980.00	90745434.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	21218600.00	85837760.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	21218600.00	64621760.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		21216000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт		4907674.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		4907674.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт шилжүүлэг	3161380.00	
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	37619900.00	75285924.04
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	41127900.00	48852450.00
223001	Бусад хөрөнгө	3508000,00	
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	37619900.00	48852450.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-41127900.00	-48852450.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-3508000.00	26433474.04
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		26433474.04

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	864114528.62	923702254.26	-83111985.13	1704704797.75
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				
4	Тайлант үеийн үр дүн			-38862447.99	-38862447.99
5	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	864114528.62	923702254.26	-121974433.12	1665842349.76
6	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл				
7	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
8	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				
9	Тайлант үеийн үр дүн			22945693.25	22945693.25
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	864114528.62	923702254.26	-99028739.87	1688788043.01

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Харьцуулалт
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1267513800.00	1294271725.96	-26757925.96	102.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1267513800.00	1245419275.96	22094524.04	98.26
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1197719200.00	1154673841.96	43045358.04	96.41
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	908543800.00	896318490.72	12225309.28	98.65
210101	Үндсэн цалин	689546200.00	661035990.09	28510209.91	95.87
210102	Нэмэгдэл	183805600.00	178838568.63	4967031.37	97.30
210104	Урамшуулал	35192000.00	56443932.00	-21251932.00	160.39
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	114077200.00	110279601.24	3797598.76	96.67
210201	Тэтгэврийн даатгал	77575700.00	75433805.25	2141894.75	97.24
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9125500.00	8873592.65	251907.35	97.24
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7135700.00	6923466.14	212233.86	97.03
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1989900.00	1902064.28	87835.72	95.59
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18250400.00	17146672.92	1103727.08	93.95
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	43025600.00	50915600.00	-7890000.00	118.34
210301	Гэрэл, цахилгаан	7448300.00	15338300.00	-7890000.00	205.93
210302	Түлш, халаалт	32977300.00	32977300		100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2600000.00	2600000.00		100.00
2105	Нормативт зардал	32959000.00	32958000.00	1000.00	100.00
210502	Хоол, хүнс	32959000.00	32958000.00	1000.00	100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8000000.00	7323550.00	676450.00	91.54
210604	Урсгал засвар	8000000.00	7323550.00	676450.00	91.54
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		554000.00	-554000.00	

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	8160000.00	8160000.00		100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	82953600.00	48164600.00	34789000.00	58.06
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	70713600.00	35111600.00	35602000.00	49.65
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12240000.00	13053000.0	-813000.00	106.64
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	69794600.00	90745434.00	-20950834.00	130.02
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	69794600.00	85837760.00	-16043160.00	122.99
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	69794600.00	64621760.00	5172840.00	92.59
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		21216000.00	-21216000.00	
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		4907674.00	-4907674.00	
22	ХӨРӨНГИЙН ШИЛЖҮҮЛЭГ		48852450.00	-48852450.00	
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1369525200	1320705200.00	48820000.00	96.44
131	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1156059000.00	1193145000.00	-37086000.00	103.21
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлэгээс санхүүжих	1156059000.00	1188145000.00	-32086000.00	102.78
1311	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		5000000.00	-5000000.00	
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	213466200.00	123891200.00	89575000.00	58.04
320001	Орон нутгийн төсвөөс	213466200.00	123891200.00	89575000.00	58.04
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС		3669000.00	-3669000.00	
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		3115000.00	-3115000.00	
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		26433474.04	-26433474.04	
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00		100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00		
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	64.00	64.00		
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00		
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	41.00	41.00		
620003	Үйлчлэх ажилтан	14.00	14.00		
009	Гэрээт ажилтан	8.00	8.00		
011	Ерөнхий боловсролын сургуульд суралцагчид	513.00	513.00		

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 30190.2 мянган төгрөгийн 2 алдаа[1] илэрсэн, утасгүй интернет суурилуулах төлбөрийг шууд зардлаар бүртгэснийг, бараа материалд орлогоор бүртгүүлсэн ба тухайн залруулгаар эргэлтийн хөрөнгийн дүн нэмэгдэж, нийт үр дүнгийн нийт зардал 6800,0 мянган төгрөгөөр буурч тайлан залруулагдсан, мөн орон нутгийн санхүүжилтийг төсвийн санхүүжилттэй нэгтгэж тайлагнасан алдааг залруулсан. Нийт 3509.9 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс, 451.0 мянган төгрөгт 1 төлбөрийн акт тогтоож, төсвийн хөрөнгийг зохистой удирдан, өр авлагагүй ажиллах тухай 3058.9 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 зөвлөмж хүргүүллээ.

3.1 Төлбөрийн акт

3.1.1. Томилолтын зардалтай давхардуулсан, мөн сургалтад явахдаа шатахуун үргүй зарцуулсан 451.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1."Хэмнэлтийн горим хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална:",4.1.3.үр ашигтай байх;" Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоолоо.

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.2.1 Өр төлбөртэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: 2022 оны жилийн эцэст дотуур байрны хоол хүнсний 3058.9 мянган төгрөг материалын төлөгдөөгүй өглөг тусгасан байна. Тус өглөгийг "Гурван цэрэн" ХХК, "Балж уул" ХХК, "Гэрэлтэх болор"ХХК компанитай тооцоо нийлж баталгаажуулсан байна.

Өгсөн зөвлөмж: *Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх"гэсэн заасныг зөрчсөн байна.Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх"гэсэн заасныг* мөрдөж холбогдох арга хэмжээг авч ажиллах

3.2.2Цалингийн журналын бичилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тооцоолсон цалин болон суутгалууд, гарт олгох цалингийн журналын бичилтийг цалингийн нэгдсэн системийн цалингийн тооцооны хүснэгтээс НДШ, ХХОАТ, ҮЭ, хамтын сан, урьдчилгаа болон бусад суутгал, гарт олгох дүн зэрэг гүйлгээнүүдийг тооцооны дансаар дамжуулахгүйгээр цалин, НДШ-ийн зардлын дансанд шууд бичилт хийсэн зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 11 сарын 27-ны 388 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын 3.6, 3.7, 3.8, 3.9-д заасныг тус тус хэрэгжүүлээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Тооцоолсон цалин болон суутгалууд, гарт олгох цалингийн журналын бичилтийг цалингийн нэгдсэн системийн цалингийн тооцооны хүснэгтээс НДШ, ХХОАТ, ҮЭ, хамтын сан, урьдчилгаа болон бусад суутгал, гарт олгох дүн зэрэг гүйлгээнүүдийг тооцооны дансаар дамжуулахгүйгээр цалин, НДШ-ийн зардлын дансанд шууд бичилтийг Сангийн сайдын 2006 оны 11 сарын 27-ны 388 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу хийж арга хэмжээг авч ажиллах

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 06 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Батцэнгэл сумын ЕБС	2	30190.2					2	30190.2				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Батцэнгэл сумын ЕБС	2	3509.9	1	451.0	-	-	1	3058.9	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Батцэнгэл сумын ЕБС	1	-	-	-	1	-	-	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Батцэнгэл сумын ЕБС	0	0	0	0	0	0	0	0